

จุดสำรวจตรวจสอบภายใน

ปีที่ 19 ฉบับที่ 102 ประจำเดือน ตุลาคม – พฤศจิกายน 2557

www.cgd.go.th

บก. กักกาย

สวัสดิ์ค่ะ ท่านผู้ตรวจสอบภายในและท่านผู้อ่านทุกท่าน ฉบับนี้เราได้นำความรู้เกี่ยวกับตรวจสอบภายใน และสาระอื่นๆอีกมากมายมาฝากท่านเหมือนเดิม เราเริ่มกันที่ขอแสดงความยินดี กันเลยจ้า ...

ขอแสดงความยินดี

กับท่านสุทธิรัตน์ รัตนโชติ เข้ารับตำแหน่งผู้ตรวจราชการ
กระทรวงการคลัง ณ สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง
วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๗

มูมบอกกล่าวเล่าเรื่อง ... ฉบับนี้มีเรื่องบอกกล่าว ๓ เรื่องด้วยกันคะ ...

เรื่องที่ 1

กรมบัญชีกลางได้จัดทำ

โครงการส่งเสริมพัฒนาขีดสมรรถนะ ของผู้ตรวจสอบภายใน
“ การตรวจสอบการบริหาร เงินปฏิบัติการ ”

โดยจัดอบรมผู้ตรวจสอบภายในทั้งส่วนกลาง และ ส่วนภูมิภาค
ระหว่างวันที่ ๒๒ - ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๗
โดยวิทยากร : คุณสุรพงษ์ ชูรังสฤษฎี
นายกสมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย

เรื่องที่ 3

กรมบัญชีกลางได้จัดทำแนวทางการประเมินตนเองและแบบประเมิน
ตนเองของหน่วยงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการที่ปรับปรุงใหม่
ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๘/๒/ว๒๓๓ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน
๒๕๕๗ เพื่อให้ผู้ตรวจสอบภายในและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน
ทบทวนและประเมินผลการปฏิบัติงานในปีที่ผ่านมา และส่งแบบประเมิน
ดังกล่าวให้กรมบัญชีกลาง เริ่มตั้งแต่ประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

ทั้งนี้ หากหน่วยงานตรวจสอบภายในได้จัดส่งแบบประเมินตนเอง
ฉบับเดิมเรียบร้อยแล้ว หน่วยงาน ไม่ต้องจัดส่งใหม่แต่อย่างใด แต่สำหรับ
หน่วยงานใดที่ยังไม่ได้จัดส่งการประเมินให้จัดส่งตามแบบการประเมิน
ที่ปรับปรุงใหม่ ...

เรื่องที่ 2

กรมบัญชีกลางได้จัดทำโครงการประกันคุณภาพ
งานตรวจสอบภายในภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.
๒๕๕๘ ตามหนังสือ กรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๘.๔ ลงวันที่
๓ ตุลาคม ๒๕๕๘ กำหนดให้ส่วนราชการที่ยังไม่ได้เข้าร่วม
โครงการ จำนวน ๑๓๓ หน่วยงาน โดย

- กรณีส่วนราชการส่วนกลางและมหาวิทยาลัย
ที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในส่วนกลาง จัดส่งเอกสาร/หลักฐานต่าง ๆ
ในรูปแบบแฟ้มข้อมูล (File) โดยการสแกนพร้อมบันทึกข้อมูล
ดังกล่าวลงในแผ่น CD ให้ สำนักกำกับและพัฒนาการ
ตรวจสอบภาครัฐ กรมบัญชีกลาง

- กรณีส่วนราชการส่วนภูมิภาคและมหาวิทยาลัย
ที่มีสำนักงานอยู่ในส่วนภูมิภาค จัดส่งเอกสาร/หลักฐานต่าง ๆ
ในรูปแบบแฟ้มข้อมูล (File) โดยการสแกนพร้อมบันทึกข้อมูล
ดังกล่าวลงในแผ่น CD ให้สำนักงานคลังเขตในพื้นที่ที่
ส่วนราชการตั้งอยู่

ทั้งนี้ให้จัดส่ง ภายในเดือน พฤศจิกายน ๒๕๕๗

คุณค่าของการตรวจสอบภายใน ต่อการบริหารความเสี่ยงขององค์กร

ที่มา : อาจารย์จิรพร สุเมธิประสิทธิ์

ในองค์กรที่กำลังจะยอมรับและยินดีเผชิญหน้ากับความเสียหายแบบเปิดเผย บทบาทของการตรวจสอบภายในก็ควรจะเกี่ยวข้องกับการพัฒนาและยกระดับของการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร หรือที่เรียกกันติดปากว่า ERM : Enterprise Risk Management มากขึ้น เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่องค์กร

อะไร คือประเด็นที่งานตรวจสอบภายในควรพิจารณาเพิ่มเติมในมุมมอง ERM ที่อาจจะนำไปประกอบเป็นแนวทางการตรวจสอบภายในบนฐานความเสี่ยงหรือ Risk based Audit planning

- และการที่งานตรวจสอบต้องผูกพันกับงาน ERM จะทำให้เสียความเป็นอิสระและการตรวจสอบภายในบนฐานของข้อเท็จจริงหรือไม่
- ผลของการตรวจสอบภายในที่เน้นการสนับสนุน ERM จะมีส่วนช่วยปรับปรุงกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุมและการกำกับกิจการที่ดีอย่างไร

สถานการณ์และความจำเป็น

ในเรื่องนี้ แนวทางของ COSO ได้กล่าวถึงไว้เป็นแนวทางที่อาจจะนำไปใช้ประโยชน์ในงานการตรวจสอบภายในได้พอสมควร แม้ว่าบทบาทของงานตรวจสอบภายในจะไม่ได้กำหนดว่าต้องมีความรับผิดชอบหลักที่เกี่ยวข้องกับการเสนอแนะให้มีหรือการบำรุงรักษา กลไกการทำงานในลักษณะ ERM แต่ก็ปฏิเสธไม่ได้เหมือนกันว่างานการตรวจสอบภายในเข้าไปมีบทบาทสำคัญอย่างน้อยในประเด็นต่อไปนี้

การติดตามดูแล

การตรวจสอบ สอบทาน

การประเมินผล

การรายงานผล

เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับความก้าวหน้าและพัฒนาการของระบบการบริหารความเสี่ยงแบบ ERM ด้วย นอกจากนี้ งานการตรวจสอบภายในยังมีส่วนช่วยผู้บริหารระดับสูง ในการแสดงข้อคิดเห็น ข้อสังเกต ว่าควรจะทำอย่างไรที่จะปรับปรุงกระบวนการทำงานของการบริหารความเสี่ยงแบบ ERM ได้

บทบาทหลักของงานการตรวจสอบภายในที่บูรณาการกับ ERM

หากจะระบุว่าภารกิจของงานการตรวจสอบภายในอะไรบ้างที่มีลักษณะที่บูรณาการกับ ERM ขององค์กรบางกิจกรรมที่มีความชัดเจนในเรื่องนี้ ได้แก่

การทบทวนการบริหารงานที่เป็นความเสี่ยงหลักขององค์กร

การประเมินประสิทธิภาพของระบบรายงานด้านความเสี่ยงหลัก ๆ

การประเมินกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับระบบการบริหารความเสี่ยง

การเพิ่มความมั่นใจหรือหลักประกันว่ามีการประเมินความเสี่ยงอย่างถูกต้อง เหมาะสม

การเพิ่มความมั่นใจหรือหลักประกันว่าจะมีการดำเนินกระบวนการบริหารความเสี่ยงเกิดขึ้นจริง

บทบาทหลักของกระบวนการบริหารความเสี่ยง

อย่างไรก็ดี มีกิจกรรมบางอย่างที่งานการตรวจสอบภายในพึงให้ความระมัดระวังในการเข้าไปเกี่ยวข้องในการเชื่อมโยงกับ ERM ภายในกิจการโดยเฉพาะอย่างยิ่ง

- การกำหนดเกณฑ์ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite)
- การกำหนดกิจกรรมที่อยู่ในกระบวนการบริหารความเสี่ยง
- การบริหารจัดการที่เพิ่มหลักประกันว่าให้ความสำคัญกับความเสี่ยง
- การตอบโต้ต่อความเสี่ยงที่เป็นความรับผิดชอบในระดับผู้บริหาร
- การมอบหมายความรับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยงในแต่ละระดับภายในองค์กร

คุณค่าในงานการตรวจสอบภายในเพื่อสนับสนุนกระบวนการพัฒนา ERM

หากจะประมวลกิจกรรมของงานการตรวจสอบภายในที่อาจจะช่วยเพิ่มคุณค่าของกิจการในอนาคตได้อีก หากเห็นว่าการยกระดับและพัฒนาระบบการ ERM น่าจะเป็นวัตถุประสงค์ประการหนึ่งของงานการตรวจสอบภายใน ประเด็นของ ERM ที่น่าจะอยู่ในแผนงานการตรวจสอบภายในและกิจกรรมการตรวจสอบภายใน ควรจะครอบคลุมถึง

- การทบทวนความเพียงพอและประสิทธิภาพของกระบวนการพัฒนา ERM ทั้งทั่วองค์กร โดยเฉพาะขั้นตอนการระบุความเสี่ยง วิเคราะห์ความเสี่ยง จัดการความเสี่ยง และรายงานการเคลื่อนที่ของความเสี่ยง รวมทั้งการให้ความเห็นของงานการตรวจสอบภายในว่าควรปรับปรุงอย่างไรได้อีก
- การทบทวนระบบการควบคุมจุดเสี่ยงที่วิกฤติ และกระบวนการบริหารความเสี่ยง ตลอดจนการตอบโต้กับความเสี่ยงเพื่อนำไปสู่ระดับที่มีความเพียงพอและมีประสิทธิผล
- การให้คำแนะนำที่นำไปสู่การออกแบบและการปรับปรุงระบบการควบคุมภายใน และกลยุทธ์การถ่ายโอนความเสี่ยง
- การนำเอาแนวคิดการวางแผนตรวจสอบภายในบนฐานความเสี่ยงมาใช้ในการดำเนินงานตรวจสอบภายในอย่างจริงจัง
- การทำให้เกิดความมั่นใจว่างานการตรวจสอบภายในจะดำเนินไปในทิศทางที่แก้ไขจุดเสี่ยงที่สำคัญอันดับต้น ๆ ของกิจการ
- การท้วงติงแต่ฝ่ายบริหารในการประเมินความเสี่ยงที่ต่ำเกินไป และกำหนดกลยุทธ์การจัดการกับความเสี่ยงได้ไม่เพียงพอและยังไม่เกิดประสิทธิผลอย่างแท้จริง จนไม่อาจจะเป็นหลักประกันได้ว่าจะทำให้การบริหารกิจการเป็นไปอย่างน่าเชื่อถือ
- การทำให้เกิดความเชื่อมั่นว่าการแสดงสถานะความเสี่ยงและระบบการรายงานด้านความเสี่ยงจะเป็นไปอย่างสมบูรณ์ ครบถ้วน ถูกต้อง และเหมาะสม
- การอำนวยความสะดวกให้เกิดการทำ workshop ที่สนับสนุน ERM

อย่างไรก็ดี งานการตรวจสอบภายในจะต้องไม่ละเลยหลักการสำคัญที่ว่า ERM ไม่ใช่เรื่องของกรการจัดความเสี่ยง แต่เพียงอย่างเดียว หากแต่เป็นเรื่องของการยอมรับความเสี่ยงในระดับหนึ่งและอยู่กับความเสี่ยงให้ได้ เพราะหากปราศจากความเสี่ยงก็อาจจะหมายถึงการหดหายไปขอโอกาสทางธุรกิจด้วย และเมื่อโอกาสทางธุรกิจต่ำ กิจการก็จะไม่สามารถเติบโตอย่างต่อเนื่อง และไม่อาจดำรงบทบาทขององค์กรในวงการต่อไปได้ และการพัฒนาระบบ ERM ให้ความสำคัญกับการมองสถานะความเสี่ยงในองค์กรรวมทั้งองค์กร เพื่อที่จะทำให้ผู้บริหารระดับสูงกำหนดระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ เพื่อดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และพันธกิจขององค์กร

บุกเล่าสู่กันฟัง

ประมวลภาพบรรยากาศ งานมอบรางวัลองค์กรแห่งความเป็นเลิศด้านการบริหารการเงินการคลัง รางวัลประกาศเกียรติคุณ บัญชีภาครัฐ และรางวัลประกาศเกียรติคุณการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายในภาครัฐ วันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๗ ณ หอประชุมกองทัพเรือ โดยนายธีรยุทธ ศิริวรรณศาสตร์ ปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธานในพิธีเปิดและมอบรางวัลมี นายมนัส แจ่มเวหา อธิบดีกรมบัญชีเป็นผู้กล่าวรายงาน พร้อมด้วยผู้บริหารระดับสูง บุคลากรของกรมบัญชีกลาง และขอส่วนราชการ เข้าร่วมงานประมาณ 1,000 คน

มุมมองสุขภาพ

มุมมองยิ้ม

ตอน ราษฎรยังอยู่ได้

ปีพุทธศักราช 2513 เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชประสงค์ที่จะเสด็จพระราชดำเนินไปเยี่ยมราษฎรในตำบลหนึ่งของอำเภอเมืองพัทลุง อันเป็นแหล่งที่ผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ปฏิบัติการรุนแรงที่สุดในภาคใต้เวลานั้น ด้วยความห่วงใยอย่างยิ่งถึง ทางกระทรวงมหาดไทยได้กราบบังคมทูลขอให้ทรงรอให้สถานการณ์ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่เสียก่อน แต่คำตอบที่ทางกระทรวงมหาดไทยได้รับก็คือ ราษฎรเขาเสี่ยงภัยยิ่งกว่าเราหลายเท่า เพราะเขาต้องกินอยู่ที่นั่นเขาอยู่อยู่ได้ แล้วเรา จะฉลาดแม้แต่จะไปเยี่ยมเยียนทุกซอกของเขาเสียหรือ

ที่มาของเรื่อง : พระบิดาประชาชน

การบริหารปุ่มสมอง ใช้มือขวาบริเวณที่ใต้กระดูกคอและซี่โครงของกระดูกอก หรือที่เรียกว่าไหปลาร้าจะมี หลุมเล็กๆ บนผิวหนังใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ คลำหาร่อง หลุมเล็กๆ 2 ช่องนี้ช่วยห่างกันประมาณ 1 นิ้วหรือมากกว่านี้ขึ้นอยู่กับขนาดร่างกายของแต่ละคนที่มี ขนาดไม่เท่ากัน ให้นวดบริเวณนี้ประมาณ 30 วินาที และให้เอามือซ้ายวางไปที่ตำแหน่งสะดือ ในขณะที่นวดปุ่ม สมองก็ให้กวาดตามองจากซ้ายไปขวา ขวาไปซ้ายและ จากพื้นขึ้นเพดาน

ประโยชน์ของการบริหารปุ่มสมอง

- เพื่อกระตุ้นระบบประสาทและเส้นเลือดที่ไปเลี้ยงสมองให้ดีขึ้น
- ช่วยสร้างให้ระบบการสื่อสารระหว่างสมอง 2 ซีกที่เกี่ยวกับการพูด การอ่านการเขียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

“จุลสารตรวจสอบภายใน” จัดทำขึ้นเพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารบทความเชิงวิชาการ และกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการตรวจสอบภายในของภาครัฐ ตลอดจนการเผยแพร่ผลงานของกรมบัญชีกลางในการพัฒนางานตรวจสอบภายใน

หากท่านใดมีข้อติชมหรือต้องการแสดงความคิดเห็นหรือมีปัญหาเกี่ยวกับงานตรวจสอบภายใน สามารถติดต่อได้ที่ :

กองบรรณาธิการ โทร. 02-127-7285 โทรสาร 02-127-7127

E-mail : iastd@cgd.go.th / <http://www.cgd.go.th> / บัญชี ตรวจสอบภายใน เงินนอกงบประมาณ / กำกับและพัฒนางานการตรวจสอบภาครัฐ

ที่ปรึกษา : นางกิตติมา นวลทวี บรรณาธิการ : นางอัญชลี ศิริอำไพ

กองบรรณาธิการ : นางนพรัตน์ พรหมนารถ นางสาวเกศริน ภัทรเปรมเจริญ นางวัลนา ภู่อาลี และนางสุมิตรา นาขวัญ

เลขานุการกองบรรณาธิการ : นางวรรณ ยิ้มยงชัย นางมณีนีชใด ตติยไตรรงค์ นางสาวศิริพร เบญจพงศ์

นางสาวจิตติมา พรพาวศรี นางสาวสิริมาศ เพ็ชรศิริ นางสาวสิริลักษณ์ ภัทรทรวชิรา

และ นางสาววิไลรัตน์ แจ่มศรี

ผู้จัดส่ง : นางระวีวรรณ จันทรอินทร์ นางธัญญารัตน์ สีโสภานันธุ์ และนางสาวพรรณนิภา อัมพันกาญจน์